

STRIJD TEGEN HET WITWASSEN VAN GELD EN FINANCIERING VAN TERRORISME ('SWG/FT')

IN DEZE NIEUWSBRIEF

In deze eerste **AMLCO-nieuwsbrief** van 2025 focust de FSMA op de derde editie van haar *AMLCO Day*. Deze vond virtueel plaats op 11 december 2024 en had het **AML Package** als centraal thema. De FSMA verheugt zich over het succes van deze derde editie. Meer dan 2.300 personen, Nederlandstaligen en Franstaligen, volgden het webinar. Tijdens het event wees de FSMA alle *AMLCO*'s op de belangrijkste veranderingen die de nieuwe reglementaire teksten inhouden voor de verplichtingen die voor hun entiteiten gelden inzake de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (SWG/FT).

De FSMA kon ook rekenen op de medewerking van de Nationale Bank van België (NBB) en de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI). De NBB besteedde aandacht aan de werking en bevoegdheden van de 'AMLA', de toekomstige Europese toezichthoudende autoriteit. De CFI gaf toelichting bij de impact van de nieuwe teksten op de financiële inlichtingeneenheden. De <u>slides</u> die tijdens de *AMLCO Day* werden gebruikt, zijn te vinden op de <u>FSMA-website</u>. Deze nieuwsbrief biedt een antwoord op de belangrijkste vragen die via het beveiligde chatkanaal werden gesteld tijdens het webinar.

Daarnaast maakt de FSMA u er nogmaals attent op hoe belangrijk het is dat uw entiteit zich registreert op het 'goAML'-webportaal voor de meldingen van vermoedens aan de CFI. De CFI aanvaardt geen meldingen meer op papier. U kan enkel nog de 'goAML'-applicatie gebruiken voor de verzending van uw meldingen.

1. FEEDBACK OVER DE AMLCO DAY 2024

- a. Begrip 'uiteindelijke begunstigden'
- b. SWG/FT-reglementering en privacyreglementering
- c. Behoud van het evenredigheidsbeginsel
- d. Diverse vragen

2. NIEUWS OVER DE CFI

- a. 'goAML'-webportaal voor de meldingen van vermoedens aan de CFI
- b. CFI-vademecum over de laatste trends inzake witwassen

1. FEEDBACK OVER DE AMLCO DAY 2024

De belangrijkste vragen die tijdens de *AMLCO Day* werden gesteld, komen hieronder thematisch aan bod. De antwoordelementen in deze nieuwsbrief worden verstrekt onder voorbehoud van de eventuele verduidelijkingen in de toekomstige technische reguleringsnormen van de *AMLA*¹ en de eventuele interpretaties die de Europese Commissie, de *AMLA* of de FSMA later zullen meedelen. Bovendien is de *AML*-verordening² pas van toepassing vanaf 10 juli 2027, wat betekent dat de SWG/FT-wet³ tot die datum van toepassing blijft.

a. Begrip 'uiteindelijke begunstigden'

De inhoud van de bepalingen over de uiteindelijke begunstigden blijft grotendeels ongewijzigd, hoewel de AML-verordening het begrip 'uiteindelijke begunstigde' verder verfijnt.

Wie zijn de uiteindelijke begunstigden?

De AML-verordening definieert de uiteindelijke begunstigden voor juridische entiteiten⁴ als de natuurlijke personen met

- / een direct of indirect eigendomsbelang in de vennootschap. Het begrip 'eigendomsbelang in de vennootschap' wordt in de AML-verordening gedefinieerd en viseert de effectieve eigendom via een eigendomsbelang⁵; of
- / directe of indirecte zeggenschap over de vennootschap of andere juridische entiteit, via een eigendomsbelang of via andere middelen.

De andere natuurlijke personen dan de klanten, namens wie of ten behoeve van wie een transactie of activiteit wordt verricht, worden niet meer vermeld in de definitie van 'uiteindelijke begunstigden', maar moeten wel nog worden geïdentificeerd krachtens een afzonderlijke bepaling⁶ van de Verordening.

De AML-verordening bevat trouwens een specifieke bepaling⁷ over de identificatie van de uiteindelijke begunstigden van instellingen voor collectieve belegging (ICB's). Die bepaling poneert de gemeenschappelijke toepassingsvoorwaarden voor de verschillende EER-lidstaten, met name met betrekking tot de criteria 'belangrijke deelneming' en 'controle'. Volgens die bepaling zijn de uiteindelijke begunstigden de natuurlijke personen die:

- / direct of indirect 25 % of meer bezitten van de rechten van deelneming in de ICB, en/of
- / in staat zijn het beleggingsbeleid van de ICB te bepalen of te beïnvloeden, en/of
- op andere wijze zeggenschap over de activiteiten van de ICB.

Welke identificatiegegevens moeten worden verzameld?

De artikelen 22 en 63 van de AML-verordening verduidelijken uw verplichtingen op het vlak van de identificatie en verificatie van de identiteit van de klanten en de uiteindelijke begunstigden, alsook de verplichting voor de juridische entiteiten om u de vereiste informatie toe te zenden.

AMLA: de Autoriteit voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering die is opgericht bij Verordening (EU) 2024/1620 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot oprichting van de Autoriteit voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (hierna 'de AMLA-verordening').

AML-verordening: Verordening (EU) 2024/1624 van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering.

SWG/FT-wet: de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten.

Artikel 51 van de AML-verordening. De Verordening geeft ook toelichting bij het begrip 'uiteindelijke begunstigden voor express trusts (het Belgische recht laat de oprichting van trusts niet toe, maar trusts zouden kunnen worden erkend op basis van een buitenlands recht) en soortgelijke juridische constructies' (zie artikel 58)

Artikel 52, lid 1, van de AML-verordening luidt als volgt: 'Onder "eigendomsbelang in de vennootschap" wordt een directe of indirecte eigendom van 25 % of meer van de aandelen of stemrechten of een ander eigendomsbelang in de vennootschap verstaan, met inbegrip van rechten op een aandeel in de winst, andere interne middelen of liquidatiebalans. Bij de beoordeling of er een eigendomsbelang in de vennootschap is, wordt rekening gehouden met het bezit van aandelen op elk eigendomsniveau.'.

⁶ Artikel 20, lid 1, h), van de AML-verordening

⁷ Artikel 61 van de AML-verordening.

Zoals uitgelegd tijdens de *AMLCO Day*, zullen - met toepassing van de AML-verordening - veel meer identificatiegegevens moeten worden verzameld voor de uiteindelijke begunstigden. Die gegevens omvatten onder meer⁸:

- / alle namen en achternamen;
- / de geboorteplaats en de geboortedatum (deze gegevens zijn verplicht krachtens de AML-verordening, terwijl zij, krachtens de SWG/FT-wet, in de mate van het mogelijke moeten worden verzameld);
- / het woonadres, inclusief het land van verblijf (nieuwe gegevens);
- / de nationaliteit(en) (nieuwe gegevens);
- / het nationaal identificatienummer en de beschrijving van de bron ervan (*nieuwe gegevens*);
- / het nummer van het identiteitsdocument (*nieuwe gegevens*), en een algemene beschrijving van de bron van dat nummer.

Wie kan het UBO-register raadplegen?

Als onderworpen entiteit moet u de informatie over de uiteindelijke begunstigden controleren door het UBO-register⁹ te raadplegen, alsook een geldig bewijs van registratie van de informatie over de uiteindelijke begunstigden in het UBO-register, of een recent uittreksel uit het register dat de geldigheid van de registratie bevestigt, te verzamelen¹⁰.

Dit is ook al zo krachtens de SWG/FT-wet¹¹. Net zoals de huidige wet, legt de Verordening de verplichting op om het UBO-register te raadplegen om de juistheid te toetsen van de informatie over de uiteindelijke begunstigden die u tijdens het verificatieproces heeft verkregen. De belangrijkste doelstelling van die verificatie is de eventuele verschillen ter kennis te brengen van de Algemene Administratie van de Thesaurie¹². De AML-verordening¹³ en de AML 6-richtlijn¹⁴ bepalen dat u het UBO-register kan raadplegen.

b. SWG/FT-reglementering en privacyreglementering

Verschillende vragen betroffen de compatibiliteit tussen de SWG/FT-reglementering en de privacyreglementering, met name in verband met het opvragen van het rijksregisternummer als identificatiegegeven.

Met het oog op de naleving van uw waakzaamheidsverplichtingen ten aanzien van uw klanten, bent u immers verplicht om een aantal gegevens te verzamelen die persoonsgegevens zijn.

Zowel de SWG/FT-wet als de AML-verordening vermelden in hun consideransen¹⁵ dat de SWG/FT een zwaarwegend algemeen belang vormt. Aldus is de verzameling van persoonsgegevens toegestaan in het kader van de SWG/FT-reglementering, voor zover dat gebeurt met naleving van die reglementering en de gegevens uitsluitend worden verwerkt (verzameld, geanalyseerd, opgeslagen, uitgewisseld) voor zover dat nodig is voor de naleving van de SWG/FT-vereisten. Zij mogen bijvoorbeeld onder geen enkel beding opnieuw worden verwerkt voor commerciële doeleinden. De FSMA is niet bevoegd voor het toezicht op de naleving van de privacyreglementering¹⁶. De bevoegdheid van de FSMA betreft immers enkel de implementatie, door de onderworpen entiteiten, van een beleid over de verwerking van persoonsgegevens.

⁸ Artikel 22, lid 2, alinea 1 juncto artikel 62, lid 1, alinea 2, a), van de AML-verordening.

⁹ Artikel 22, lid 7, laatste alinea, van de AML-verordening.

¹⁰ Artikel 23, lid 4, van de AML-verordening

¹¹ Artikel 29 van de SWG/FT-wet
12 Artikel 29 van de AML-verordening: als u verschillen zou vaststellen tussen de informatie in het UBO-register en de informatie die u zelf van uw klant of via andere betrouwbare bronnen heeft ontvangen, moet u die aan het UBO-register melden, waarbij u de termijn voor en de inhoud van de melding moet naleven.

¹³ Artikel 22, lid 7, laatste alinea, van de AML-verordening.

¹⁴ Artikel 11, lid 3, van de AML6-richtlijn.

⁵ Memorie van toelichting bij de SWG/FT-wet, artikel 64 (Doc 54 2566/001, pagina 189) en considerans (150) van de AML-verordening.

De administratieve autoriteit die in België verantwoordelijk is voor de controle en de correcte toepassing van de GDPR, is de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Behoud van het evenredigheidsbeginsel

De verplichtingen die uit de AML-verordening voortvloeien, verschillen niet wezenlijk van de verplichtingen die de huidige SWG/FT-wet oplegt. De AML-verordening handhaaft het beginsel op grond waarvan het toepasselijke organisatorische kader (interne gedragslijnen, procedures en controles) bij uw entiteit in verhouding moet staan tot zowel de aard van haar bedrijfsactiviteit, inclusief de risico's en de complexiteit van die activiteit, als de omvang van uw entiteit¹⁷.

De evenredigheid van het toezicht blijft een prioriteit voor de FSMA als nationale SWG/ FT-toezichthouder. De evenredigheid laat echter niet toe dat wordt afgeweken van de vereisten van de reglementering. De FSMA heeft geen manoeuvreerruimte op dat vlak.

Wat vooral verandert, is de SWG/FT-toezichtsarchitectuur in Europa, door de oprichting van de AMLA, waarvan een van de sleutelrollen de grotere convergentie van de toezichtspraktijken van de nationale autoriteiten is. In het licht daarvan zal de FSMA hoogstwaarschijnlijk haar AML-vragenlijst en sommige van haar toezichtsprocedures moeten aanpassen.

Daarover zal natuurlijk worden gecommuniceerd naar de sector toe, om de onderworpen entiteiten over die veranderingen te informeren.

d. Diverse vragen

- / In verband met de door de onderworpen entiteiten in te voeren interne controles, bepaalt de Verordening dat steeds zal moeten worden voorzien in een onafhankelijke auditfunctie inzake SWG/FT, die binnen uw onderworpen entiteit belast is met het testen van de interne gedragslijnen en procedures en de ingestelde controles¹⁸. De Verordening voorziet echter in de mogelijkheid om, voor de uitvoering van de opdrachten van de onafhankelijke auditfunctie, een beroep te doen op een externe deskundige. De AMLA¹⁹ zal de toepassing van het evenredigheidsbeginsel verduidelijken aan de hand van de richtsnoeren die zij uitvaardigt, en zal de situaties oplijsten waarin, voor de uitoefening van de onafhankelijke auditfunctie, een beroep zal mogen worden gedaan op een externe deskundige.
- De AML-verordening brengt een nuance aan in het toepassingsgebied voor de verzekeringstussenpersonen. Enkel de verzekeringstussenpersonen die handelen met betrekking tot levensverzekeringen en andere beleggingsverzekeringen (m.a.w. de makelaars en de niet-exclusieve agenten), waren aan de SWG/FT-wet onderworpen. De exclusieve verzekeringstussenpersonen die handelen met betrekking tot levensverzekeringen. waren dat niet. De definitie²⁰ van financiële instelling in de AML-verordening verduidelijkt echter dat de verzekeringstussenpersonen die handelen met betrekking tot levensverzekeringen en die niet onderworpen zijn, diegenen zijn die geen premies of bedragen voor de klant innen en die onder de verantwoordelijkheid van een of meer verzekeringsondernemingen of -tussenpersonen handelen voor de producten die hen respectievelijk betreffen. Voortaan voorziet de Verordening dus in een dubbele voorwaarde om als nietonderworpen te worden beschouwd. Een exclusieve verzekeringstussenpersoon die handelt met betrekking tot levensverzekeringen, zal voortaan dus ook aan de SWG/FT-reglementering zijn onderworpen als hij premies of bedragen voor de klant int²¹.
- Buiten de gevallen waarin sprake is van rechtstreeks toezicht op bepaalde kredietinstellingen en financiële instellingen die als instellingen met een hoog risico worden beschouwd, is het niet de bedoeling dat de AMLA in de plaats treedt van de nationale SWG/FT-autoriteiten, zoals de FSMA. Voor de entiteiten die onder SWG/FT-toezicht van de FSMA vallen, ligt de grootste impact van de AMLA in haar toezichtsopdracht en haar opdracht inzake de coördinatie van het optreden van de nationale toezichthouders. Dit zal bijdragen tot de homogeniteit en de convergentie van de SWG/FT-toezichtspraktijken binnen de Europese Unie.

Artikel 9 van de AML-verordening.

De SWG/FT-wet voorzag reeds in een dergelijke functie, maar uitsluitend als de aard en de omvang van de entiteit dat rechtvaardigden. Artikel 9, lid 4, van de AML-verordening.

Artikel 2, lid 6, c), van de AML-verordening.

Artikel 67 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen laat toe dat de betaling van premies of verzekeringsprestaties via een derde gebeurt.

2. NIEUWS OVER DE CFI

De FSMA vestigt de aandacht van de *AMLCO*'s op het belang van de registratie van hun entiteit op het 'goAML'-webportaal en op een recente publicatie over de laatste trends inzake witwassen.

a. 'goAML'-webportaal voor de meldingen van vermoedens aan de CFI

In de <u>nieuwsbrief</u> van april 2024 informeerden wij u over de nakende ingebruikneming van de 'goAML'-applicatie en de noodzaak om uw entiteit op die applicatie te registreren. De 'goAML'-applicatie is nu operationeel (sinds 30 september 2024) en is het enige kanaal dat de CFI aanvaardt om haar uw meldingen van vermoedens te bezorgen.

De CFI aanvaardt geen meldingen meer op papier. De 'goAML'-applicatie is voortaan het enige kanaal dat de CFI aanvaardt voor de communicatie met onderworpen entiteiten. Dit betekent dat, zolang uw entiteit niet op de 'goAML'-applicatie is geregistreerd, de CFI geen informatie-uitwisseling met haar toestaat. Desondanks verplicht de SWG/FT-wet²² elke onderworpen entiteit om gevolg te geven aan de verzoeken tot bijkomende inlichtingen die de CFI aan haar richt.

Daarom verzoeken wij u om u onverwijld op de 'goAML'-applicatie te registreren, en de <u>specifieke</u> <u>pagina</u> van de CFI-website te raadplegen. Op de applicatie heeft u toegang tot verschillende gebruikershandleidingen en gebruiksvideo's. Bovendien kan u elke vraag stellen over de applicatie of over uw registratie bij de CFI.

b. CFI-vademecum over de laatste trends inzake witwassen

Recent publiceerde de CFI op haar website een vademecum over de door haar geïdentificeerde laatste trends inzake witwassen.

Dit typologisch vademecum vormt een aanvullende informatiebron die u ter beschikking wordt gesteld, en die u helpt een beter begrip en inzicht te verwerven in de WG/FT-risico's waaraan België is blootgesteld. Dit typologisch vademecum vormt een aanvulling op het deel van het activiteitenverslag van de CFI dat gewijd is aan trends. Het bevat 18 typische witwasschema's die de CFI tijdens haar strategische analyse heeft waargenomen. Deze schema's hebben betrekking op een reeks elementen die gemeenschappelijke en typische kenmerken delen die het mogelijk maken om typologieën op te stellen.

De CFI geeft zo toelichting bij 9 technieken voor het witwassen van geld, zoals witwassen via compensatie, de interventie van professionele witwassers die met name een beroep doen op stromannen en muilezels, of het gebruik van cryptoactiva voor witwasdoeleinden. Het tweede deel van het verslag zoomt in op de sectoren die in grote mate zijn blootgesteld aan risico's op het vlak van witwassen van geld. Deze analyse kan met name interessant voor u zijn om voor uw entiteit te bepalen welke activiteitssectoren een groot risico lopen, alsook om er bij uw algemene risicobeoordeling en bij de individuele risicobeoordeling op het niveau van uw klanten rekening mee te houden.

WIL U MEER WETEN? RAADPLEEG HET VADEMECUM DAT BESCHIKBAAR IS

OP DE <u>CFI-WEBSITE</u>, ALSOOK HET <u>CFI-JAARVERSLAG</u>.

22 Artikel 48 van de SWG/FT-wet.